

УДК 613:378.018.43

Літвінова А.М., к.пед.н., доцент¹

Пєнов В.В., к.пед.н., старший викладач²

Тимченко Г.М., к.б.н., доцент³

^{1,3} Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, м. Харків

² Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, м. Одеса

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ СТУДЕНТІВ

***Анотація.** Стаття присвячена проблемі використання інформаційних технологій у фізичному вихованні студентів на прикладі класичного університету. Визначені переваги використання відкритого освітнього ресурсу навчання здоров'ю в системі класичної освіти, до якого належить: якість, доступність, наявність діагностичного компоненту, наявність аудіовізуального супроводу навчання.*

***Ключові слова:** дистанційне навчання, фізичні вправи, студенти, відкритий дистанційний курс.*

***Abstract.** The article is devoted to the problem of using information technologies in physical education of students on the example of classical university. The advantages of using an open educational resource of health education in the system of classical university are defined, which include: quality, accessibility, the presence of a diagnostic component, the availability of audiovisual training support.*

***Keywords:** distance learning, physical exercises, students, open distance learning course.*

Вступ. Нині ніхто не заперечує думки про те, що за молоддю майбутнє, що саме ця категорія населення акумулює творчий потенціал, а це неодмінно призведе до позитивних зрушень у суспільстві. Але разом з тим є очевидною залежність ефективності використання цього потенціалу від рівня здоров'я молодого покоління, від його способу життя. Одним із можливих шляхів вирішення цього питання на нашу думку постає у реалізації навчання здоров'ю крізь інформаційну-цифрову компетентність, яка передбачає векторне, а водночас критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для втілення, пошуку, обробки інформації, в публічному оточенні та приватному спілкуванні. Інформаційна й медійна грамотність, основи програмування та відтворення інформаційних технологій, алгоритмічне мислення, роботи з базами даних, навички безпеки в Інтернеті та кібербезпеці. Розуміння етичних принципів роботи з інформацією (авторське право, інтелектуальна власність тощо). А також крізь призму компетентності «Уміння навчатися впродовж життя», яка відокремлена як здатність до пошуку та засвоєння нових знань, набуття нових вмінь і навичок, організації навчального процесу (власного і колективного), зокрема через ефективне керування ресурсами та інформаційними потоками, вміння визначати освітні цілі та засоби їх реалізації, вибудовувати свій навчальний вектор, оцінювати власні результати навчання та успіхи, навчатися впродовж життя.

Саме тому проблема здоров'я людини здебільшого пов'язується з ефективністю системи фізичного виховання [1]. Утім, хоча фізичні вправи мають надзвичайно потужний і широкий спектр оздоровчої дії, здоров'я людини визначається величезною кількістю різногалузевих чинників, коло яких не можна обмежувати лише фізичною культурою. Тому професійна діяльність фахівців має бути спрямована на оздоровлення організму людини за допомогою комплексу різноманітних факторів, де фізична культура виступає як одна з головних ланок у ланцюгу оздоровчих засобів [4]. Знання оздоровчих засобів, методик і систем оздоровлення для майбутніх фахівців набувають особливої ваги, оскільки вони можуть бути використані як з метою збереження та зміцнення власного здоров'я, так і в процесі подальшої професійної діяльності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Збереження здоров'я молоді є однією з найважливіших соціальних проблем, що потребує системного дослідження та вирішення. Здоровий спосіб життя – це все в людській діяльності, що має відношення до збереження та зміцнення здоров'я, все, що сприяє виконанню людиною своїх людських функцій завдяки організації діяльності щодо оздоровлення умов життя – праці, відпочинку, побуту [2].

Саме тому на сьогодні актуальним постає питання технологій створення освітніх ресурсів навчання здоров'я як для дітей, так і для батьків задля реалізації Національної доктрини розвитку освіти в державі у XXI столітті, де піклування про здоров'я молоді, виховання в неї аспектів здорового способу життя визначається як одне з провідних завдань. Прикладом є відкритий освітній ресурс навчання здоров'ю, розміщений в базі LMS Moodle Центру електронного навчання Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна для студентів [6]. Це перший відкритий дистанційний курс «Моє здоров'я» (викладач Тимченко Г. М.). Цей курс створений з метою діагностики та профілактики здоров'я студентів з використанням сучасних електронних засобів діагностики та навчання, а також з метою пропаганди знань про здоров'я та здоровий спосіб життя серед молоді [3].

Курс складається з наступних розділів:

- 1). Рухова активність.
- 2). Добові ритми.
- 3). Сезонні ритми.
- 4). Добові енерговитрати та харчування.
- 5). Діагностика та моніторинг здоров'я.
- 6). Стратегії розвитку особистості в професії.

В кожному розділі є інтерактивна складова, яка допомагає здійснити в дистанційному режимі діагностику шляхом відповідей на запитання анкети-тесту та визначити певний показник діяльності.

Слід зазначити, що завдяки розташуванню електронного паспорту здоров'я та відеопідказчика щодо проведення діагностики здоров'я в домашніх умовах (кількість переглядів відеороликів за результатами аналітики YouTube

становила 230) питання електронної валеологічної діагностики стає можливим для широкого кола користувачів [7].

Аналіз даних, отриманих в результаті педагогічного експерименту, проведеного у відкритому дистанційному курсі «Моє здоров'я» показав, що серед 183 учасників, які зареєстровані на курс 150 виконали всі розділи та навчальні завдання, тобто успішність навчання склала 82%.

Мета дослідження – вивчити застосування інформаційних технологій у фізичному вихованні студентів.

Завдання дослідження – оцінити загальний стан залученості студентів до занять факультативних курсів з фізичного виховання.

Матеріали та методи дослідження. В емпіричному дослідженні приймали участь студенти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна у кількості 110 осіб, з них 52 дівчини та 58 юнаків. Віком 18-20 років. Всі студенти, які приймали участь в обстеженні були проінформовані про хід, мету та очікувані результати обстеження. Для дослідження даної теми була розроблена анкета на Google-сервісі у зв'язку з тим, що всі студенти мають право користуватися спортивним спорудами Університету під час навчання та обирають собі секцію до занять фізичним вихованням [5].

Результати дослідження та їх обговорення. В результаті проведеного аналізу з приводу відвідування студентами секцій Університету з фізичного виховання ми отримали наступні результати (рис. 1).

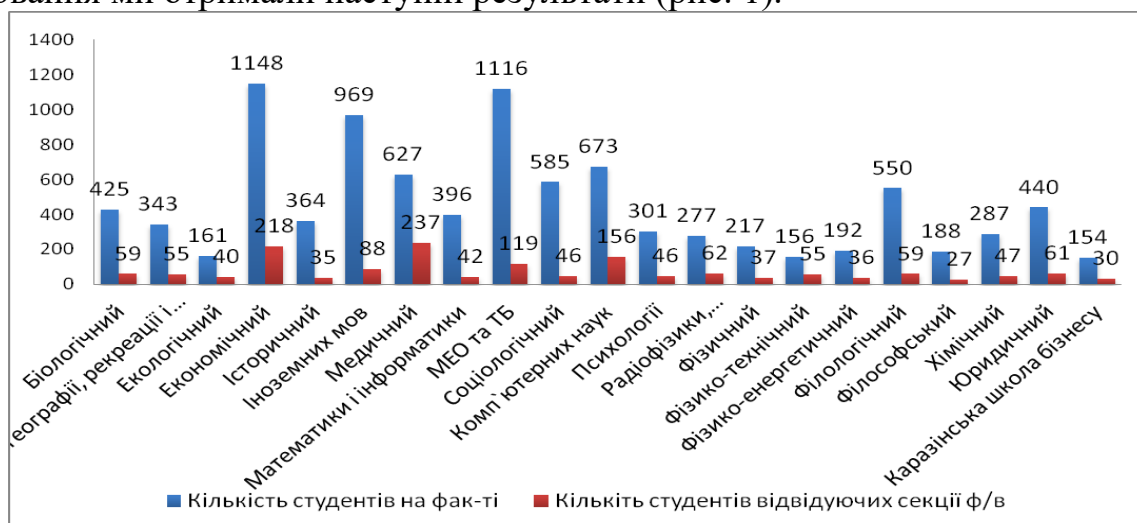


Рис. 1. Порівняльний аналіз з приводу відвідування студентами Університету секцій з фізичного виховання, особи.

Аналізуючи отримані дані можна вважати, що студенти Університету зацікавлені в власному фізичному вихованні. Так, більшість студентів медичного (237 осіб), економічного (218 осіб), фізико-технічного (55 осіб) факультетів та студенти факультету комп'ютерних наук (156 осіб) залучені в відвідуванні спортивних секцій в Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна. Наступними факультетами йдуть МЕО та ТБ (119 осіб), факультет іноземних мов (88 осіб), факультет радіофізики, біомедичної

електроніки та комп'ютерних систем (62 особи), юридичний факультет (61 особа), біологічний факультет та філологічний (59 осіб відповідно) та факультет геології, географії, рекреації і туризму (55 осіб), хімічний факультет (47 осіб), факультет психології та соціологічний (відповідно по 46 осіб), факультет математики та інформатики (42 особи), екологічний факультет (40 осіб), фізичний факультет (37 осіб), фізико-енергетичний факультет (36 осіб), історичний (35 осіб), Каразінська школа бізнесу (30 осіб) та філософський факультет (27 осіб).

В результаті вивчення стану залучення студентів до занять з фізичного виховання ми отримали наступні результати. На запитання «Чи відвідуєте Ви секції з фізичного виховання в Університеті?» були отримані дані, які представлені на рис. 2.

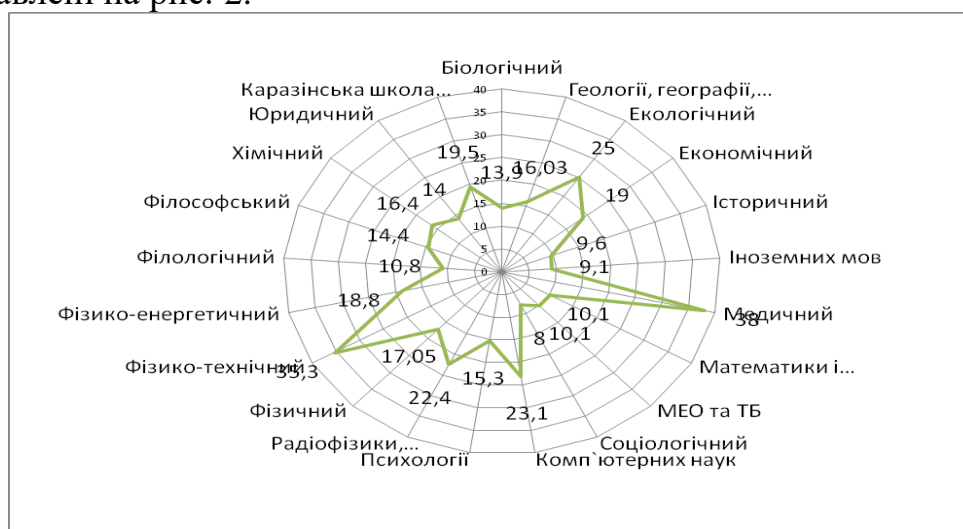


Рис. 2. Порівняльний аналіз ступеню залучення студентів на секціях з фізичного виховання в Університеті, %.

Аналізуючи отримані дані можна говорити проте що більшість студентів обирають та відвідують секції з: атлетизму (388 осіб), аеробіки (244 особи), міні-футболу (186 осіб), настільного тенісу (186 осіб), бадмінтон (108 осіб), волейбол (90 осіб), баскетбол (80 осіб), теніс (63 особи), кікбоксінг (33 особи), стрільба з луку (32 особи), таеквондо (24 особи), бокс (23 особи), фехтування (7 осіб) та загальна група (ЛФК) (46 та 26 особи).

Висновки. Студенти ХНУ імені В.Н. Каразіна зацікавлені в фізичному вихованні та активно ведуть здоровий спосіб життя, незважаючи на те, що дисципліну «Фізичне виховання» згідно Закону України «Про вищу освіту», «Про фізичну культуру і спорт» винесли в систему факультативу. Тому студенти обирають фізичні вправи у вигляді відвідування найбільш популярних секцій з: атлетизму (388 особи), аеробіки (244 особи), міні-футболу (186 осіб), настільного тенісу (186 осіб), бадмінтону (108 осіб), волейболу (90 осіб) та баскетболу (80 осіб).

Перспектива подальших досліджень полягає у науково-методичному аналізі використання інформаційних технологій у фізичному вихованні засобами дистанційної освіти.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кукса, В.О. (2001). Сутність фізичної реабілітації. Теорія і методика фізичного виховання і спорту, 1, 46-51.
2. Літвінова, А.М., & Пенюв, В.В. (2019). Психологічні особливості формування ставлення до здорового способу життя в молодіжному середовищі. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка. Серія: «Педагогічні науки. Фізичне виховання і спорт», 157(1), 91-97.
3. Літвінова, А.М., Пенюв, В.В., & Тимченко, Г.М. (2020). Використання відкритого освітнього ресурсу навчання здоров'ю в системі класичної освіти. Забезпечення якості професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах упровадження ідей нової української школи. Матеріали Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (6-7 травня 2020 р., м. Прилуки). Прилуцький гуманітарно-педагогічний коледж імені І. Я. Франка, 105-108.
4. Літвінова, А.М., Тимченко, Г.М. (2020). Місце фізичних вправ в системі підготовки сучасного фахівця класичного університету. Перспективи, проблеми та наявні здобутки розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Матеріали III Всеукраїнської електронної конференції «COLOR OF SCIENCE», (Вінниця, 30 січня 2020 р.). Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, 34-37.
5. URL: https://docs.google.com/forms/d/1OfxO1z_levPszth6vwxfU-oT4yy8fPH7Z44jmlI8AE0/edit (дата звернення 15.06.2020).
6. Тимченко, Г.М. (2015). Здоров'я та здоровий спосіб життя шляхом створення тематичних курсів у LMS MOODLE для студентів класичного університету. Безпека людини у сучасних умовах. Матеріали VII міжнарод. наук.-метод. конф., м. Харків, 3-4 грудня 2015 р., 152-155.
7. Тимченко, Г.М., Літвінова, А.М., Закревський, А.М., & Левчук, В.Г. (2020). Технології створення відкритих освітніх ресурсів та відеосервісів навчання основ здоров'я. Вісник національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка. Серія: «Педагогічні науки», 7(163), 153-161.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

<p>Літвінова Анастасія Миколаївна; кандидат педагогічних наук, доцент кафедри валеології, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна; майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна.</p> <p>Anastasiia Litvinova; Candidate of Pedagogical Sciences (PhD in Pedagogics), Associate Professor at the department of Valeology, V.N. Karazin Kharkiv National University; Maidan Svobody, 4, Kharkiv, 61022, Ukraine.</p> <p>orcid.org/0000-0002-2513-0632 anastasiia.tymchenko@karazin.ua</p>	<p>Пенюв Вадим Васильович; кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри здоров'я людини та цивільного захисту; Одеський національний університет імені І. І. Мечникова; вул. Дворянська, 2, м. Одеса, 65082, Україна.</p> <p>Vadim Pienov; Candidate of Pedagogical Sciences (PhD in Pedagogics), Senior lecturer at the department of human health and civil defense, Odessa I. I. Mechnykov National University; street Dvoryanska, 2, Odessa, 65082, Ukraine.</p> <p>orcid.org/0000-0002-0900-525X vadim_v.p@ukr.net</p>	<p>Тимченко Ганна Миколаївна; кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри фізичного виховання та спорту, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна; майдан Свободи, 4, м. Харків, 61022, Україна.</p> <p>Anna Tymchenko; Candidate of Biological Sciences (PhD in Biology), Associate Professor at the Department of Physical Education and Sports, V.N. Karazin Kharkiv National University; Maidan Svobody, 4, Kharkiv, 61022, Ukraine.</p> <p>orcid.org/0000-0001-7745-0817 annatymchenko@karazin.ua</p>
---	---	---